

Nechceme úložiště

Zpravodaj občanského sdružení Nechceme úložiště Kraví hora

Číslo: 03/2012

PROČ ÚLOŽIŠTĚ U NÁS?

Diskuze o tom, zda chceme nebo nechceme úložiště radioaktivního odpadu v lokalitě Kraví hory, je jistě na místě. Zdá se mi logické, že vznikla skupina občanů, kteří jsou proti této alternativě. Trochu se však divím, že někomu stojí za námahu zakládat skupinu, která bude úložiště požadovat.

Ptám se: proč? Proč zbytečně vyfytrovat podzemí této krásné krajiny, proč sem tahat tuny radioaktivní nádivky? K čemu to může být dobré? Napadají mě pouze peníze. Že prostě za to někdo něco dostane. Že se starostové některých obcí dají koupit za třicet stříbrných. Že z toho budou něco mít i nějací podnikavci, kteří se právě proto zaktivizovali. Jinou rozumnou motivaci prostě nevidím... Sám jsem 4 roky pracoval v jaderné elektrárně, několikrát jsem prolezl celý primární okruh a podrobně v něm zmapoval všechny údržbářské práce. Kdo měl přístup tak blízko reaktoru, ten se choval s tím větší pokorou. Zbytečně se prostě k jádru nikdo nepřibližoval a většinou i s jistým ulehčením elektrárnu opouštěl.

Nechci mluvit o časované bombě a souhlasím s hlasy těch tzv. příznivců úložiště, že bezpečnost odpadu bude velmi velmi vysoká. Ale přesto! Jak můžeme vědět, co se jednou může přihodit? Mohou nastat seismické katastrofy, o nichž dneska ještě nemáme zdání, mohou se najít teroristé, kteří si i s podzemním úložištěm dokáží poradit a spáchat něco zatím nepředstavitelného. Odnesou to pak jednou naši potomci a také naše krásná krajina. Ano, tato možnost je krajně nepravděpodobná, ale nedá se nikdy zcela vyloučit.

Proč tedy cpát pod naši zem radioaktivní vycpávku, když to není nezbytné? Zdá se mi to pro oblast Bystřicka krajně nezodpovědné. Už proto, že jsme si už s uranovým průmyslem užili dosti. Ať tedy dostanou šanci zase jiné regiony a my propagujme na Vysočině turistický ruch a ekologicky šetrná odvětví průmyslu i zemědělství.

Kdybych já měl hlasovat v referendu, určitě dám radioaktivnímu úložišti jednoznačné NE!

Hynek Jurman, spisovatel

ČESKÁ TELEVIZE

Problematika úložiště na Kraví hoře v pořadu **Nedej se!**

Sledujte v neděli 16.12. 2012 v 11.35 na ČT 2

Současná situace v našich obcích

V jakém bodě se nachází návrh dohody se o spolupráci při vytýčení průzkumného území, kterou předložila Správa úložišť jaderného odpadu (SÚRAO) jednotlivým obcím?

Dotčené obce

Kraj Vysočina: Bukov, Věžná, Střítež,
Moravecké Pavlovice, Sejřek

Jihomoravský kraj: Olší, Drahonín

Bukov: 12. ledna 2013 proběhne obecní referendum. Dřívější anketa mezi voliči ukázala, že poměr příznivců a odpůrců záměru je vyrovnaný.

Věžná: Obec už podruhé uspořádá místní referendum. První referendum z léta 2012 je neplatné z důvodu malé účasti oprávněných voličů.

Střítež: Zastupitelstvo odhlasovalo podpis dohody. Na názor občanů se nikdo formou ankety nebo referenda neptal.

Moravecké Pavlovice: Anketa mezi voliči ukázala, že občané obce záměr vytýčení průzkumného území podporují. Zastupitelstvo podpořilo podpis dohody se SÚRAO.

Sejřek: Obec uspořádá na dané téma mezi svými občany anketu. Termín prozatím nebyl určen, předběžně by anketa mohla proběhnout v sobotu 12. ledna 2013.

Olší: Připravuje se anketa mezi občany, termín pravděpodobně 12. ledna 2013.

Drahonín: Zastupitelstvo odhlasovalo podpis dohody. V létě proběhla anketa mezi občany s výsledkem těsně ve prospěch podepsání. ■

Lokalita Kraví hora je jedinou ze sedmi vytipovaných, kde SÚRAO projednává s obcemi podpis dohody!

Mýty a skutečnosti

OS Nechceme uložitiště Kraví hora je údajně aktivitou pana Kalného

Občanské sdružení zakládali lidé z dotčených obcí, kteří chtěli vyjádřit svůj nesouhlas s tím co připravuje SÚRAO v naší lokalitě. Pan Karel Kalný není členem našeho občanského sdružení ani se nikdy neúčastní jednání OS.

Všichni členové v OS působí bez nároku na jakýkoli honorář, vše dělají ve volném čase a zatím z vlastních peněz. Naším jediným výdajem dosud je tisk zpravodajů, které právě držíte v ruce. Peníze, které věnoval Mitrovský dvůr z prodeje masa, v současné době nejsou v rozpočtu OS.

To, co jsme vytěžili, vrátíme zpět

Vyhořelé radioaktivní palivo se zářením dostane na úroveň přírodní radiace z uranu přibližně za **jeden milion let**.

Při výrobě energie v jaderném reaktoru vznikají extrémně nebezpečné látky - radioaktivní atomy těžší než uran, které jsou přírodě zcela cizí a donedávna se v ní nevyskytovaly. Vedle silné radioaktivity jsou některé z nich i prudce toxické. Nejznámějším příkladem je plutonium, jehož pouhý mikrogram dokáže zabít dospělého člověka. Průměrný reaktor – přičemž jen v Dukovanech jsou takové čtyři – vyprodukuje každý rok mimo jiné také sto kilogramů plutonia. Dostatečné množství k otravě veškerého lidstva.

Zásadním problémem jaderných odpadů je vysoká radiace. Intenzita záření vyhořelého paliva je stamilionkrát vyšší než u přírodního uranu. Člověk v jeho blízkosti by během několika sekund obdržel smrtelnou dávku záření. I když se časem izotopy rozpadají a radioaktivita klesá, ještě po uplynutí deseti tisíců let je vyhořelé palivo o dva řády radioaktivnější než čerstvý uran.

Je tedy zřejmé, že abychom uchránili životní prostředí i sebe samé od radiačních účinků vyhořelého paliva, musíme zajistit spolehlivou izolaci těchto odpadů po dobu statisíců let.

Průzkum neznamená vybudování hlubinného uložště

Hledání a budování hlubinného uložště je nutné brát jako jeden proces, který má několik samostatných kroků. Stanovení průzkumného území a zároveň geologický průzkum samotný je prvním krokem k výběru finální lokality pro vybudování uložště.

Už v roce 2018 mají být vybrány dvě poslední lokality z maximálně čtyř, kde by měl proběhnout průzkumy. Stát do té doby pravděpodobně čtyři souhlasící lokality nenajde, všude jinde je odpor obcí a starostů proti SÚRAO jednoznačný a silný. SÚRAO pak bude pod tlakem vybrat jen z těch, co bude mít k dispozici. Ochota státu ustoupit pak případnému nesouhlasu lidí bude mizivá.

Bude vybrána nejvhodnější lokalita

Kravis hora má dle průzkumu společnosti AquaTest (cca z roku 2010) nejhorší geologické podmínky ze všech předpokládaných lokalit. Existuje důvodný předpoklad, že souhlas obcí a ochota jednat se SÚRAO bude v budoucnu důležitou podmínkou proto, aby uložště mohlo vzniknout i v lokalitě, kde nebudou nejlepší a nejvhodnější geologické podmínky. Vylučující podmínkou pro stavbu uložště dle SÚJB je důlní činnost do vzdálenosti 3 km

od uložště. Již dnes přitom SÚRAO potichu přiznává, že tato podmínka není nepřekonatelná...

Obce budou mít právo “zastavit” stavbu

V procesu výběru a následně případně i stavby bude několik příležitostí, kdy obce mohou klást připomínky, případně se soudit, nicméně nebudou mít již právo “veta” zastavit stavbu hlubinného uložště. Dle právních analýz, která má i SÚRAO, nedávají dnešní české zákony obcím takové postavení během povolovacích řízení, aby mohli stavbu odmítnout. Jejich případný odpor **je vždy překonatelný!**

Než se začne stavět uložště, budou existovat nové technologie na zpracování odpadu

Technologie přepracování nebo transmutace jaderných odpadů jsou extrémně drahé, takže prakticky nepoužitelné. Reaktory nové (tzv. 4.) generace jsou ještě daleko a ani ony by nedokázaly „spálit“ odpad beze zbytku. Existuje shoda odborníků, že hlubinné uložště bude potřeba v každém případě!

Průzkum a hlubinné uložště přinesou rozvoj regionu

Úplně stejně lze říct opak! Neexistují smlouvy, kterými by se kdokoli včetně státu zavazoval, že v oblasti zajistí pracovní příležitosti, investice do infrastruktury, likvidaci případných ekologických havárií, investice a podporu místních řemeslníků a zemědělců, podporu turismu a místních podnikatelů v oblasti cestovního ruchu atd.

Obce dostanou peníze za průzkum

Obce mají ze zákona nárok na odškodné za období, kdy bude prováděn průzkum. Po skončení průzkumu bude v rámci tzv. chráněného území “odškodněno” pouze pár přímo dotčených obcí, na jejichž katastrech bude toto chráněné území o rozloze cca 5 km² stanoveno. To by se týkalo patrně jen obcí Střítež, Moravecké Pavlovice, Bukov a Drahonín.

Hlubinné uložště je bezpečné

Dle odborníků přes bezpečnost jaderných zařízení existuje 5% pravděpodobnost možné havárie nebo události, která může vést k úniku radioaktivity. Především se jedná o přepravu materiálů a manipulaci s vyhořelým jaderným palivem v rámci horké komory (palivo se vytahuje z přepravních kontejnerů a přemístí se do skladovacích kontejnerů). ■

Pozvánka

Vážení občané,
rádi bychom vás pozvali na otevřenou veřejnou
diskuzi s tématem

„HLUBINNÉ ÚLOŽIŠTĚ JADERNÉHO ODPADU – PRO A PROTI“.

Termín: 7. ledna 2013 v 17.00 hodin

Místo: Kulturní dům, obec Bukov

Účast přislíbili:

Zástupce sdružení Calla

Zástupce Ekologického právního servisu

Zástupce SÚRAO

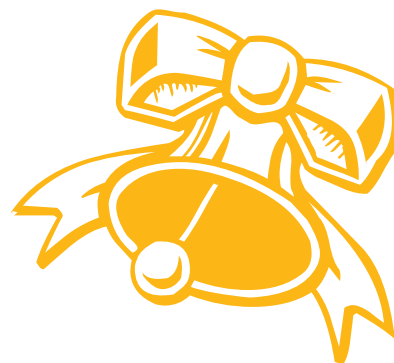
Zástupce Parlamentu České republiky

Těšíme se na vaši účast!

Vážení spoluobčané,

**přejeme vám klidné a šťastné Vánoce
a po všech stránkách úspěšný rok 2013.**

Děkujeme vám všem, kteří jste jakýmkoli způsobem
projevili zájem o naši věc a doufáme, že nám přízeň zachováte i nadále.

Budeme rádi, pokud budeme moci za rok touto dobou konstatovat, že rok 2013
nebyl – nejen kvůli té třináctce – rokem nešťastným, nýbrž rokem po všech
stránkách dobrým.

Jadernému odpadu bychom pak rádi popřáli mnohonásobně kratší poločas
rozpadu...

Vše dobré přeje OS Nechceme úložiště Kraví hora

*Lokalita Kraví hora se nachází na katastrálním území obcí Střítež, Moravecké Pavlovice, Bukov, Věžná
a Sejřek na Žďársku (Kraj Vysočina) a Drahonín a Olší na Tišnovsku (Jihomoravský kraj).*

Vydavatel: Občanské sdružení Nechceme úložiště Kraví hora (www.nechcemeuloziste.cz)